

2018 – Meer dan een bewogen jaar

Beste lezer,
Beste consument,

Zoals de traditie het wil, ligt ook dit jaar het jaarverslag van het FAVV eind juni voor jullie klaar. Het volledige verslag is op deze website beschikbaar, een verkorte versie op papier. Het is niet alleen een moment om een overzicht te geven van de activiteiten maar ook een moment van reflectie. Het FAVV heeft de laatste jaren stormachtige periodes meegemaakt die heel wat emoties losgemaakt hebben over allerlei aspecten van zijn werk. Het is dan ook belangrijk dat we het beeld op het FAVV terug scherpstellen en zijn basisopdracht, de gezondheid van de burger beschermen centraal te stellen. En niet te vergeten ook de bewaking van de dieren- en plantengezondheid.

Het FAVV inspecteert niet zomaar, neemt niet zomaar monsters of maatregelen maar doet al het mogelijke om de veiligheid van de voedselketen te bewaken en de consument en alle actoren in de keten te beschermen. We doen dit door toezicht te houden op de actoren in de voedselketen die wel degelijk de verantwoordelijken zijn voor de veiligheid van hun producten. Als inspectieorgaan wordt van ons ook verwacht dat we de regelgeving handhaven. Te vaak werd geoordeeld over het FAVV zonder rekening te houden met deze centrale doelstelling en rol.

Terugblikkend kunnen we niet om het gerechtelijk onderzoek bij een Luxemburgse vleesproducent heen. Dit onderzoek heeft ook aanleiding gegeven tot twee audits over de werking van het FAVV. Deze werden eind 2018 afgerond met de presentatie in het parlement. Uiteraard zijn er weliswaar verbeterpunten maar er blijkt ook uit dat het FAVV zijn taken ter harte neemt en zijn opdrachten wel degelijk correct uitvoert. Daartegenover staat dat er ook voldoende middelen en mensen voor nodig zijn.

De solidariteit onder de medewerkers om ook dit dossier tot een goed einde te brengen heeft mij bijzonder getroffen. Na de inspanningen die gevraagd waren in het fipronil incident hebben we opnieuw beroep gedaan op de medewerkers van het FAVV op de meest onmogelijke momenten en met heel wat druk van buiten uit.

In de nasleep hiervan werden er ook versterkte controles in de vleessector ingevoerd, in 3 rondes.. Deze versterkte controles hebben heel wat inzet van mensen en middelen gevraagd maar we kunnen met tevredenheid vaststellen dat zij hun nut bewezen hebben. Na een hoog percentage non-conformiteiten, tot 30 % in de eerste ronde hebben we vastgesteld dat deze in de tweede en derde ronde teruggedrongen zijn tot tussen de 8 en de 15 %. We kregen ook extra middelen om de nationale opsporingseenheid (NOE), verantwoordelijk voor de opsporing van fraude verder uit te bouwen, zoals trouwens aanbevolen is in de audits, uitgevoerd door de FIA. Gestart in 2018 zal dit project de komende jaren verder gezet worden, maar zelfs zonder de uitbouw konden in 2018 konden 494 dossiers afgesloten worden.

De Salmonellabesmetting bij een traiteur die scholen beleverde leerde ons dat de

problemen zich op elk moment en bij iedereen kunnen voordoen, zelfs bij professionelen die een goed werkend kwaliteitssysteem hebben. Snel en adequaat optreden is dan de boodschap.

Ook wat betreft de diergezondheid hebben we ons deel gehad. In het voorjaar hebben we te maken gehad met een uitbraak van de ziekte van Newcastle. Gelukkig konden we dit redelijk snel onder controle krijgen.

We kunnen niet genoeg benadrukken dat de bioveiligheid maar ook het vermijden van risicogedrag de basis is en blijft om dieren en planten en uiteindelijk de consument te beschermen.

Toch was de onaangename verrassing van het najaar natuurlijk het opduiken van de Afrikaanse varkenspest in het uiterste zuiden van België. Het FAVV heeft voor de bedrijven de nodige maatregelen genomen. Het dossier heeft wel aangetoond hoe belangrijk een goede samenwerking over de verschillende niveaus is aangezien er afstemming moest zijn met het Waals gewest dat bevoegd is voor de wilde fauna en het bosbeheer. Het blijft een verhaal van lange duur.

Naast de dierlijke sector zijn we ook actief in de bescherming van onze plantaardige productie. Het meest opmerkelijke is een interceptie van olijfbomen uit Spanje besmet met *Xylella fastidiosa*. Ook hier gold: snel maatregelen nemen, traceren en vernietigen van verdachte partijen. Ook dit is een dossier dat niet op één jaar afgerond kan worden.

Ook plantaardige producten kunnen voor problemen zorgen zoals de aanwezigheid van *Listeria* in diepgevroren groenten bewees. Alhoewel de bron van de *Listeria* besmetting niet in België lag vroeg deze zaak veel inzet in de opvolging. Dit geval leert ons ook dat nieuwe technieken zoals "whole genome sequencing" tot nu toe verborgen voedseltoxiïnfecties aan het licht kunnen brengen. Als risicobeheerders zullen we ons daarop moeten voorbereiden.

Dit brengt mij een ander aspect van onze steeds sneller evoluerende maatschappij. De "burger" als nieuwe "operator". Hij of zij zorgt voor solidaire koelkasten, bereidt maaltijden thuis voor de schoolgemeenschap of voor een eenzame buur of een behoeftige. Ook hier heeft de consument recht op veilige producten. Het FAVV zal samen met de belanghebbenden nagaan hoe hier op de beste manier mee omgegaan wordt.

Ook het aantal recalls is dit jaar sterk toegenomen. In 2018 waren er meer dan 150 recalls en rond de 50 waarschuwingen voor allergenen. De opvolging vroeg veel meer tijd zowel van de buitendiensten als van de binnendiensten. En dat geldt niet alleen voor recalls maar voor alle andere acties die buiten het controleprogramma vallen, zoals de opvolging van consumenten klachten (4279 in 2018).

Het FAVV werd bovendien buiten zijn wil om ook betrokken bij dossiers die niet meer binnen zijn bevoegdheid liggen zoals het dierenwelzijn.

Het is dus een bijzonder gevuld jaar geweest en de verminderingen in het personeelsplan werden wel degelijk gevoeld. We hebben een bijzondere inspanning geleverd om nieuwe medewerkers aan te trekken. Dit vraagt ook bijkomende

inspanningen om medewerkers vervolgens op te leiden. Wat mij bovenal voldoening geeft, is het ontmoeten van deze nieuwe medewerkers, vaak bij het afleggen van de eed, maar nog meer het enthousiasme waarmee ze hun nieuwe job aanpakken.

Ook in de opleiding en begeleiding van de kleine bedrijven bleven we actief. Ondermeer met de vorming van meer dan 750 vrijwilligers, 100 bijenhouders, 245 jongeren (scouts organisaties) en 3000 personeelsleden van collectiviteiten. We ondersteunden benefietorganisaties, de korte keten, en de zuivelproductie op het bedrijf.

Laten we afsluiten met nog een positieve noot. Eind 2018 werd in het kader van de opvolging van de audits en de uitwerking van een nieuwe strategie op het vlak van communicatie gepeild naar de mening van de consument. We kregen een mooie score van 7 op 10 wat betreft het imago van het FAVV. Bovendien blijft 88% van de ondervraagde consumenten het FAVV bijzonder belangrijk vinden wat voor de bescherming van zijn gezondheid. Een fundament dat kan tellen en waar we zeker verder op zullen bouwen.

Herman Diricks,
Gedelegeerd bestuurder